Az Országgyűlés Külügyi Bizottsága részére
kub@parlament.hu

Tárgy: A CETA-megállapodás ratifikációja – T/1128. számú törvényjavaslat

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnökök! Tisztelt Bizottsági Tagok!

A Greenpeace Magyarország, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a Magyar Biokultúra Szövetség nevében arra kérjük Önöket, hogy ne támogassák az EU és Kanada közötti CETA-megállapodás ratifikációját. Megítélésünk szerint az egyezmény továbbra is komoly kockázatokat hordoz a közérdekű szabályozás, a GMO-mentes mezőgazdaság és a természeti erőforrások védelme szempontjából.

Az Országgyűlés 2016-ban a 11/2016. (VI. 17.) OGY határozatban kimondta, hogy nem támogatható olyan kereskedelmi megállapodás, amely veszélyezteti a környezet- és egészségvédelmet, az élelmiszerbiztonságot, vagy antidemokratikus vitarendezést tartalmaz. A CETA-ról szóló 22/2016. (X. 14.) OGY határozat e feltételek vizsgálatát a parlamenti jóváhagyási eljárásra hagyta. Tíz évvel az egyezmény aláírása után indokolt megvizsgálni: teljesültek-e az Országgyűlés követelményei?

A CETA jelentős részét 2017 óta alkalmazzák, de a befektetési bírósági rendszer (ICS) még nem lépett hatályba. A teljes hatálybalépés után a jogosult kanadai befektetők a hazai bíróságoktól elkülönülő nemzetközi fórumon követelhetnének kártérítést, ha úgy vélik, az állam megsértette a megállapodás beruházásvédelmi szabályait. A költséges perek lehetősége a környezetvédelmi intézkedések meghozatalára is nyomást gyakorolhat.

Ennek kockázatát érzékelteti Verespatak ügye: a kanadai Gabriel Resources korábbi beruházásvédelmi egyezmények alapján mintegy 6,5 milliárd dollárt követelt Romániától. Bár Románia megnyerte a pert, és 2026. november 13-án a döntés megsemmisítésére irányuló kérelmet is elutasították, az eljárás több mint egy évtizedig tartott. Nem CETA-per volt, de jól mutatja az ilyen jogviták tétjét.

Magyarországon is aktuális a kérdés, ugyanis a kanadai CanCambria Energy magyar leányvállalata koncessziót szerzett Kiskunhalas térségében szénhidrogének, köztük nem hagyományos gáz kutatására és kitermelésére. A Homokhátság vízkészleteinek védelme és a helyi közösségek érdeke miatt különösen fontos, hogy az állam megőrizze szabályozási mozgásterét.

A CETA szabályozási együttműködése lehetővé teszi, hogy az EU és Kanada már a készülő jogszabályok kereskedelmi hatásairól is egyeztessen. Ez a kereskedelmi érdekek korai érvényesülésének kockázatát hordozza. A GMO-k és az új géntechnológiák kérdésében különösen fontos, hogy a magyar GMO-mentesség és az elővigyázatosság elve ne gyengüljön.

Ezért kérjük a Külügyi Bizottság tagjait, hogy a 2016-ban elfogadott országgyűlési követelményeket érvényesítve ne támogassák a T/1128. számú törvényjavaslat elfogadását. A környezet, az egészség, a hazai mezőgazdaság és a helyi közösségek védelme elsődleges közérdek.

Tisztelettel,

Budapest, 2026. november 25.

Éger Ákos
ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők Szövetsége

Mező János Bálint
igazgató
Greenpeace Magyarország Egyesület

Magyar Biokultúra Szövetség
1132 Budapest
Visegrádi u. 53. III/1.
Adószám: 18708181-1-41

Czeller Gábor
elnök
Magyar Biokultúra Szövetség